

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 30. Quandonam peccatum omissionis numero multiplicetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42521

qua alia verba, si in eodem congressu reperat easdem contumelias, uti habet *Dicast.* n. 107. Item si quis ex uno gulæ impetu die verito per tempus unius prandii pluries carnes etiam diversas comedat, uti notant *Lugo, Gob. Stoz* l. 1. p. 3. n. 574. Similiter quando quis statuit furari plures pannos ex una officina, quos omnes quasi unâ vice apprehendit, hoc ipso quod invadat officinam, & possit tollere, quos volet, quamvis totâ nocte efferat per repetitos actus, quia nempe unâ vice tollere non potest, est unum peccatum, quia est una apprehensio, cui subordinantur & deserviunt plures actiones intra breve tempus repetitz. E contra si quis ex eodem impetu per repetitas actiones infirat diversa vulnera, dicat diversa convitia aut blasphemias, aut in diversis materiis pejeret aut detrahat, communis sententia est, inquit *Castrop.* n. 6., esse plura peccata, probabile tamen putat ipse cum *Bonac.* esse unicum; quid autem probabilius dicatur, colligi potest ex sententis relatis à n. 156. Dicendum verò est absolutè contra aliquos apud *Mendo* diff. 2. n. 2. fore duo peccata, si quis ex eodem impetu & deliberatione haberet duas cum eadem copulas sibi succedentes, quia talia, si semel sint facta, ob specialem suam conditionem non censentur unquam eadem repeti, nec simul facere unum.

Q. 30. Quando unum peccatum omissionis numero 180. multiplicetur. R. Decebunt exempla, unum de omissione Missæ, alterum de omissione restitutionis, quæ facile applicabuntur ad alias materias.

§. 1. Qui pridie Festi decrevit non audire Mis-

lam in Festo, toties peccat, quoties cum morali
 interruptione repetit hoc propositum ante Fe-
 stum, quia ante hunc diem nihil est, in quo voli-
 tiones illæ possent continuari aut dici moraliter
 unum, necdum enim est omissio Missæ, quæ tunc
 necdum præcepta est, & tantum ponitur causa
 remota illius omissionis, uti habet S. Th. 2. 2. q.
 79. a. 3. ad 3. Si autem ipso die festo primò ma-
 nè decernat non audire Missam, quam per totum
 manè audire possit, & sæpe ad meridiem usque
 repetat hanc volitionem, *Oriedo* *Controv.* 5. a. n.
 110. dicit fore unum peccatum, qualiscumque
 fuerit interruptio volitionum, dummodo inte-
 rim non retractarit voluntatem, quia à primo
 manè incepit exterius peccare per omissionem
 Missæ tunc debitæ, uti habet S. Thom. *suprà*, &
 hæc una omissio quasi cõtinuè producitur usque
 ad ultimum tempus, non enim ideo præcisè pec-
 cat, quia eam non audit ultimo tempore, sed
 quia eam toto manè non audit. E contra *Vasq. de*
Castrop t. 2. d. 3. p. 3. n. 17. probabilius putat
 tunc tantum fore unum peccatum, si omissio
 fuerit decreta ex intentione unius operis incom-
 possibilis cum Missa, & toto manè continuati,
 quale posset esse studium, tunc enim omnes vo-
 litiones, quæ renovantur, sufficienter uniantur
 in uno illo opere, tanquam medio, per quod ex-
 cluditur Missa: si autem non fuerit intentum vel
 continuatum tale unum opus, toties peccat
 quoties cum interruptione morali renovantur
 illæ volitiones, quæ hæc non sunt unum, neque
 inter se, uti patet, neque in omissione Missæ
 quæ toties definit esse voluntaria, quoties inter-
 sedit interruptio prioris voluntatis omittendæ

& de hac est loquendum, uti suprà locuti sumus de multiplicatione numerica peccati commissionis, unde inquit *Compt. d. 102. f. 8. n. 4.*, si priùs volens omittere indormiisset, & experrectus iterum vellet omittere, essent duo peccata.

§. 2. Qui rem ablatam pergit injustè retinere, 181.
multiplicat numerum peccati, imprimis si priùs voluit restituere, & postea iterum non velit, aut datà opportunitate non restituat. Deinde quoties renovat voluntatem non restituendi, cum tali deliberatione animi, ut quamvis antehac noluisset non restituere, jam nollet, uti notant *Oviedo n. 112. & Dianap. 2. t. 16. R. 25.* Addit *Castrop. n. 2.* si priùs non potens restituere, & postea rerum potens non restituat, quia per impotentiam discontinuata fuit prior voluntas, cum retentio tunc non esset peccaminosa, ut antea; quod etiam affirmat, si non amplius cogitavit de retentione, & diu post recordans pergat retinere, intermedio enim tempore retentio non erat actualiter voluntaria, neque prior voluntas continuabatur in aliquo effectu, qui esset causa illius retentionis, ergo cum de novo fiat voluntaria, de novo fit peccatum. Putant etiam *Suar. Mol. Disc. De Justit. l. 2. t. 2. d. 1. n. 67.* peccatum non restitutionis multiplicari numero per interruptionem somni, aut etiam omnimodæ distractionis, quia tunc nihil manet exterius, in quo continuetur, cum omissio nihil sit, verùm contradicunt alii cum *Lugo De Poen. d. 16. n. 548.* docentes posse esse, per se loquendo, unicum peccatum, quamvis per plures annos non restituat: si tamen sit obligatio confitendi circumstantias notabiliter aggravantes, poterit ratio

longæ durationis esse obligatio addendi tempus injustæ retentionis. Et idem dicendum est in aliis materiis, quandoque negligitur impletio alicujus, ad quod est obligatio, sive ex præcepto, uti ad Confessionem vel Communionem annuam, sive ex voto.

182. Pro praxi circa Confessionem peccatorum quoad numerum, plura addeatur l. 6. p. 2. à n. 922. & 936. nam ex hæcenus dictis de distinctione specifica & numerica, satis apparet in his plus esse tribuendum judicio naturali, item usui fidelium ac sensui communi prudentum, quam scrupulosæ considerationi scholasticorum, ut etiam advertit *Haunold. n. 419.*

C A P U T II.

De peccatis in specie, mortali & veniali.

D U B I U M I.

Quid sit peccatum mortale & veniale.

183. **R**esp. I. Mortale est, quod ob sui gravitatem, gratiam & amicitiam cum Deo solvit, peccatum namque æternam meretur. Dicitur, *mortale*, quia spiritualis vitæ principium, gratiam scilicet habitualem tollit, & mortem animæ affert. Veniale est, quod ob suam levitatem gratiam & amicitiam non tollit, etsi fervorem charitatis minuat, & temporalem pœnam mereatur. Dicitur *veniale*; quia salvo vitæ spiritualis principio, scilicet gratiâ, languorem animæ facile curabilem infert, veniamque facile consequitur.

Resp.